ВІДГУК

офіційного опонента - доктора педагогічних наук, професора,
Торубари Олексія Миколайовича
декана технологічного факультету Національного університету
«Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка
на дисертацію **Іщенко Світлани Михайлівни**
«Формування у майбутніх педагогів професійного навчання технологічних компетентностей з обладнання харчової галузі»
подану на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії
за спеціальністю: 015 Професійна освіта

Ступінь актуальності обраної теми

У дисертації Іщенко С.М. теоретично обґрунтовано, розроблено й експериментально перевірено ефективність формування у майбутніх педагогів професійного навчання технологічних компетентностей з обладнання харчової галуз, а також відібрано комплекс організаційно-методичних умов їх ефективної реалізації.

Дисертанткою здійснено аналіз теоретичних джерел з проблеми професійної підготовки майбутніх педагогів професійного навчання. Зокрема встановлено, що сучасний стан вивчення обладнання харчових технологій майбутніми педагогами професійного навчання спеціальності: 015 «Професійна освіта дає необхідність широкого використання інформаційних та комунікаційних технологій в процесі навчання цієї категорії фахівців.

Проблема орієнтації освіти при підготовці майбутніх педагогів професійного навчання відображає відповідність стану вивчення обладнання харчової галузі новітнім освітнім тенденціям і виробничим досягненням.

Доведено, що процес формування технологічних компетентностей з обладнання харчової галузі у майбутніх педагогів професійної освіти слід організовувати на засадах випереджальної освіти, оскільки тут враховуються швидкі темпи розвитку промисловості, а також глобальні проблеми виробництва продуктів харчування.

Обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Світланою Михайлівною науково обґрунтовано структуру та зміст навчальних дисциплін «Технологічне обладнання галузі» і «Устаткування

ресторанного господарства», вивчення яких забезпечує формування технологічних компетентностей з обладнання харчової галузі, внесені доповнення і корективи до їх навчальних програм.

Проведений аналіз сучасного стану використання обладнання харчової галузі у системі професійної підготовки майбутніх педагогів професійного навчання, що дозволило сформулювати педагогічні умови, що сприяють рівню їх професійної підготовки.

Підкреслено необхідність підготовки майбутніх педагогів професійного навчання з харчових технологій та відповідність стану вивчення обладнання харчової галузі новітнім освітнім тенденціям і виробничим досягненням.

З'ясовано, що поряд із окремими напрацюваннями у розв'язанні проблеми, слід більш системно, цілеспрямовано і продуктивно використати позитивні ідеї педагогічної практики, а саме: забезпечити організаційно-педагогічні умови для формування потреб і мотивів самоосвітньої діяльності студентів; реалізувати у професійній підготовці майбутніх педагогів професійної освіти інноваційні технології навчання, які вимагають ґрунтовної самоосвітньої діяльності; створити сприятливі психолого-педагогічні умови для продуктивної самоосвіти та саморозвитку студентів; застосувати в навчальному процесі систему методів і форм раціональної самоосвітньої діяльності.

Розглянуто актуальні види електронних навчальних ресурсів, та визначено, що у процесі вивчення обладнання харчової галузі доцільно використовувати як базовий набір типових ресурсів так і використання організованого набору електронних ресурсів.

Розроблено технологію дистанційного навчання студентів шляхом використання електронних курсів за допомогою Google Classroom та MOODLE.

Розроблена модель формування у майбутніх педагогів професійного навчання технологічних компетентностей з обладнання харчової галузі, яка спрямована на забезпечення чіткого, структурованого підходу до організації навчання педагогів професійного навчання з харчових технологій відповідності цілей вивчення обладнання харчової галузі сучасним вимогам.

Запропоновано методику формування технологічних компетентностей з обладнання харчової галузі, шляхом вивчення створених електронних курсів «Технологічне обладнання галузі» і «Устаткування закладів ресторанного

господарства», засновану на системному поєднанні традиційних та інноваційних технологій навчання. Удосконалено методичні підходи щодо вивчення обладнання харчової галузі майбутніми педагогами професійного навчання у процесі підготовки студентів спеціальності 015 «Професійна освіта. Харчові технології».

Розроблені та апробовані електронні курси «Технологічне обладнання галузі» і «Устаткування ресторанного господарства». Деталізовані їх основні складники, серед яких: опорні конспекти лекцій з інтегрованими гіперпосиланнями, банк мультимедійних презентацій для аудиторних лекцій, банк лабораторних і практичних робіт, а також тести і контрольні завдання для визначення навчальних досягнень студентів.

На прикладі даних курсів продемонстрована можливість реалізації основних принципів розробленої методики формування технологічних компетентностей, обґрунтовано дидактичні умови реалізації дистанційної форми навчання за допомогою інноваційних засобів навчання, а також доцільність використання електронних інформаційних ресурсів Google Classroom і MOODLE для організації дистанційного навчання майбутніх педагогів професійного навчання.

Виявлено, теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено організаційно-педагогічні умови формування технологічних компетентностей з обладнання харчової галузі у майбутніх педагогів професійного навчання.

Розроблено навчально-методичний інструментарій реалізації педагогічних умов формування технологічних компетентностей з обладнання харчової галузі у майбутніх педагогів професійного навчання. У результаті проведення педагогічного експерименту доведено, що розроблена методика здійснює статистично значимий ефект на рівень підготовки майбутніх педагогів професійного навчання з харчових технологій по чотирьох критеріях.

У процесі дослідно-експериментальної діяльності підтверджено основні теоретичні положення дослідження та виявлено, що під час вивчення обладнання харчової галузі, студенти що навчалися в експериментальних групах, володіють достатніми знаннями, стійкими навичками роботи з різними комп'ютерними програмами, використовують здебільшого сучасні

інформаційні технології, підтверджують на практиці високий рівень професійних умінь і навичок у харчовій галузі.

Проведене дослідження, безперечно, не вичерпує всіх аспектів розглянутої проблеми. Перспективними є вивчення засад забезпечення якості підготовки майбутніх педагогів професійної освіти, застосовуючи сучасні інформаційні технології, здійснення пошуку ефективних форм підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників у контексті інформатичної підготовки. Подальшого розвитку набули основні положення методики навчання педагогів професійного навчання обладнанню харчової галузі.

Повнота викладу наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації та опублікованих у працях

Особистий внесок Іщенко С.М. відображається в працях опублікованих у співавторстві щодо дослідження стану структурування та формування змісту професійної підготовки педагогів професійного навчання з харчових технологій; моніторингу якості навчальних досягнень в системі підготовки педагогів професійного навчання; в аналітичному огляді теоретико-методичних аспектів підготовки педагогів професійного навчання з харчових технологій в умовах інтенсифікації сучасного виробництва.

Основні теоретичні положення й практичні результати дослідження викладено в 18 працях; із них – 6 статей у фахових виданнях України; 2 статі у періодичних видання інших держав, 4 публікацій у матеріалах конференцій, 6 наукових праць, які додатково відображають наукові результати дослідження. Вірогідність та обґрунтованість результатів дослідження забезпечується коректністю вихідних даних; застосуванням комплексу методів дослідження, адекватних його об'єктові, предмету, меті і завданням; підтвердженням основних теоретичних положень результатами експериментальної перевірки та реалізацією основних розробок у процесі методики формування технологічних компетентностей з обладнання харчової галузі у майбутніх педагогів професійного навчання.

Детальний аналіз кожного аспекту проблематики формування технологічних компетентностей з обладнання харчової галузі у майбутніх педагогів професійного навчання дає підстави стверджувати, що мета дослідження вцілому досягнена.

Загалом, Світлана Іщенко, показала себе як перспективний дослідник, яка має власний стиль і цілісність погляду на предмет дослідження. Позитивно оцінюючи результати дослідження, вважаємо за доцільне висловити окремі думки і побажання, які виникли під час ознайомлення з дисертацією.

1. У першому розділі дисертантка висвітлює дидактичні проблеми (стор.27.), які накопичилися за останній час на рівні підготовки педагогів професійного навчання з харчових технологій, але забагато уваги приділяється стану тенденції запровадження нового технологічного обладнання до харчової галузі.

2. Дисертація переобтяжена інформацією технічного оснащення обладнання харчової галузі, що має побічне відношення до теми роботи.

3. Доречним було проведення більш детального аналізу досвіду формування технологічних компетентностей з обладнання харчової галузі у зарубіжних закладах вищої освіти, слід було також акцентувати увагу на застосуванні позитивних здобутків зарубіжного досвіду у вітчизняних закладах вищої освіти щодо формування технологічних компетентностей у майбутніх педагогів професійного навчання з обладнання харчової галузі.

4. У другому розділі запропоновано педагогічні умови формування технологічних компетентностей з обладнання харчової галузі, шляхом вивчення створених електронних курсів «Технологічне обладнання галузі» і «Устаткування закладів ресторанного господарства», засновану на системному поєднанні традиційних та інноваційних технологій навчання, але, потрібно більш детальніше зупинитися на іноваційних освітніх технологіях навчання, які здатні ефективно забезпечити виконання поставлених перед майбутніми педагогами професійного навчання завдань на кожному з етапів.

5. У третьому розділі, при проведенні дослідно-експериментальної перевірки педагогічних умов та моделі формування у майбутніх педагогів професійного навчання технологічних компетентностей з обладнання харчової галузі достовірність одержаних результатів Ви перевіряли за допомогою критерія Крамера-Уелча, але більш детально потрібно було описати, чим зумовлений вибір даного критерія з-поміж інших.

Підсумовуючи аналіз дисертації зазначимо, що зроблені зауваження мають рекомендаційний характер для подальшої науково-дослідної роботи

авторки і заперечують концепції і змісту загалом виконаного дослідження, і тому не впливають на її позитивну оцінку.

Вцілому вважаю, що дисертаційне дослідження Іщенко Світлани Михайлівни на тему «Формування у майбутніх педагогів професійного навчання технологічних компетентностей з обладнання харчової галузі» є ґрунтовним науковим дослідженням, яке відповідає встановленим вимогам «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 № 167, та «Вимогам до оформлення дисертації», затвердженим наказом МОН України від 12.01.2017 № 40, а її авторка заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю: 015 Професійна освіта.

Офіційний опонент:
декан технологічного факультету,
професор кафедри професійної освіти
та безпеки життєдіяльності
Національного університету
«Чернігівський колегіум»
імені Т. Г. Шевченка
доктор педагогічних наук, професор О. М. Торубара

Підпис професора О.М. Торубари завіряю
Начальник відділу кадрів
Національного університету
«Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка Л.Ф. Лук'яненко